

Van: BBL - Beleidsbabbel <beleidsbabbel@bblv.be>
Verzonden: vrijdag 24 januari 2014 11:25
Aan: BBL - Beleidsbabbel
Onderwerp: Slap Europees klimaatpakket zet deur open voor klimaatverandering

Kan je deze nieuwsbrief niet lezen? [Klik hier](#).

beleidsb@BBEL

Nr. 359 - Slap Europees klimaatpakket zet deur open voor klimaatverandering

● Suggesties voor nieuwe artikels of reacties welkom op babbel@bblv.be.

Voorop

- Europese Commissie presenteert slap klimaatpakket

Actueel

- Een stadstol voor Brussel?
- Basismobiliteit en gratis bussen ter discussie
- Te weinig inspraak bij grote bouwprojecten
- Aarhus in België
- Aankoop Biostoomcentrale legt fundamente knelpunten materialenbeleid bloot
- Suburbs hebben veel grotere klimaatimpact dan steden

~ Voorop ~

Europese Commissie presenteert slap klimaatpakket

De Europese Commissie presenteerde vandaag twee Europese klimaatdoelstellingen voor 2030. Deze doelstellingen zijn te zwak om gevaarlijke klimaatverandering te stoppen en schieten dus flink tekort voor de milieuorganisaties Bond Beter Leefmilieu, WWF en Greenpeace. De Commissie wil de vervuiling door broeikasgassen slechts met 40% terugbrengen in 2030, terwijl de uitstoot minstens met 55% omlaag moet om de opwarming van de aarde met een redelijke kans te beperken tot twee graden Celcius. Bovendien laat de Commissie het na om ambitieuze bindende doelstellingen voor hernieuwbare energie en energiebesparing op te stellen voor de lidstaten.

Het voorstel is een gemiste kans voor een betere luchtkwaliteit en jobcreatie. Meer ambitieuze doelstellingen in 2030 kunnen in de hele EU negen miljoen levensjaren redden door minder luchtvervuiling en 500.000 jobs extra creëren, leert het effectenrapport van de Europese Commissie. Het kan tevens een broodnodige stroomstoot aan de slabakkende Europese economie geven.

De milieubeweging pleit voor drie bindende doelstellingen voor 2030 die doorvertaald worden op lidstaat niveau:

1. 55% minder broeikasgassen,
2. 45% hernieuwbare energie en
3. 40% energiebesparing.

De Europese Commissie kiest vandaag voor een klimaat- en energiepakket waarin:

- de doelstelling voor de vermindering van broeikasgassen niet strookt met de klimaatwetenschap om twee graden opwarming te voorkomen.
- de hernieuwbare energiedoelstelling wordt uitgehold: ze geldt niet langer op lidstaatsniveau. Dit ondermijnt de investeringszekerheid in de sector.
- Een energiebesparingsdoelstelling ontbreekt. Energiebesparing is nochtans het beste wapen in de strijd tegen de stijgende energieprijzen.

“Wat de commissie voorstelt wijkt niet significant af van de business as usual. Projecties leren dat met het bestaande beleid de uitstoot in de EU in 2020 al 25% lager zal liggen en in 2030 32% lager. Om een voorloper te blijven moet Europa mikken op emissiereducties van 55% tegen 2030” zegt Jan Vandermosten van WWF.

“De industrie (zonder energieproductie) is slechts verantwoordelijk voor minder dan $\frac{1}{5}$ de van alle Europese broeikasgasemissies, maar ze weegt disproportioneel op de Europese besluitvorming rond het ambitieniveau van het klimaatbeleid. Daardoor missen we kansen om versneld de vervuiling van transport, gebouwen of elektriciteitsproductie af te bouwen” zegt Mathias Bienstman van Bond Beter Leefmilieu.

De bal ligt nu in het kamp van de lidstaten. De milieubeweging vraagt de lidstaten met klem om het klimaat- en energiepakket met essentiële ambitie te injecteren.

 [lees het volledige persbericht](#)

Een stadstol voor Brussel?

Het Brusselse Gewest wil het autoverkeer in Brussel met 20 procent doen dalen om zo de vervuilde lucht in de hoofdstad gezonder te maken. Eén van de mogelijke maatregelen is de invoering van een stadstol. Heel wat verkeerseconomen zijn het er roerend over eens dat het principe 'de vervuiler betaalt' een zeer efficiënt middel is om de verkeersdruk te verlagen. Door niet zozeer voor het bezit, maar wel voor het gebruik van een wagen te betalen, zullen autogebruikers sneller naar alternatieven overschakelen. Steden zoals Stockholm, Londen of Milaan tonen ook aan dat een stadstol helpt om het autoverkeer te verminderen en reizigers te doen overstappen naar het openbaar vervoer en de fiets.

Om de effecten van een stadstol in kaart te brengen, liet het Brussels Gewest een studie uitvoeren door het bureau Stratec. Daaruit blijkt dat een tarief van 12 euro het grootste effect zou hebben op het verminderen van de autodruk. De politieke discussie gaat nu vooral over dat bedrag van 12 euro - dat is immers veel geld.

Het voorbeeld van Stockholm toont echter aan dat het bedrag op zich niet zo belangrijk is. In Stockholm bedraagt de tol 'maar' 2,20 euro in spitsuren. In de daluren is dit bedrag lager, of zelfs niet van toepassing. De stad investeert de opbrengsten in beter openbaar vervoer. Het autoverkeer daalde er met 20%, het gebruik van openbaar vervoer en fiets nam significant toe. De aanvankelijke weerstand tegen de tol keerde na de invoering en het verbeteren van de leefkwaliteit in de stad volledig om in een groot draagvlak. De stadstol is nu helemaal ingeburgerd in Stockholm en net zo vanzelfsprekend als parkeermeters. En de luchtkwaliteit is er serieus op verbeterd.

Erik Grietens

Basismobiliteit en gratis bussen ter discussie

Roger Kesteloot, directeur-generaal van De Lijn, stelde bij de voorstelling van het verkiezingsmemorandum van De Lijn de vraag of basismobiliteit nog wel een haalbare kaart is. Het Decreet Basismobiliteit voorziet voor iedereen een bushalte op maximaal 750 meter van de woning. Die basismobiliteit op het platteland kost echter veel geld. Kesteloot wil voorrang geven aan extra investeringen in stedelijke gebieden en aan woon-werk verkeer, omdat daarmee het grootste reizigerspotentieel wordt bereikt. Al wil hij niet gezegd hebben dat de buslijnen in dunbevolkt gebied

zullen verdwijnen, hij laat duidelijk verstaan dat het aanbod 'creatiever' moet worden ingevuld, bijvoorbeeld met belbussen of taxi's.

Kesteloot pleit ook voor een stopzetting van het gratis openbaar vervoer voor 65-plussers. Goedkoper openbaar vervoer gebaseerd op inkomen is beter dan louter op basis van leeftijd. De extra inkomsten daarvan kunnen we alvast inzetten voor meer en beter openbaar vervoer in de steden.

De balonnetjes van Roger Kesteloot lokten meteen veel reacties uit. Zowel positieve als negatieve. We mogen hopen dat hiermee de aftrap is gegeven voor een levendig debat de komende maanden over openbaar vervoer in Vlaanderen.

Erik Grietens

Memorandum De Lijn

~ Actueel ~

Te weinig inspraak bij grote bouwprojecten

Vorig jaar vernietigde het Grondwettelijk Hof een bepaling uit het Decreet Ruimtelijke Ordening over Milieueffectrapporten (MER) bij Ruimtelijke Uitvoeringsplannen (RUP). Daardoor komen een hele reeks projecten op de helling te staan, zoals de nieuwe hoogspanningslijn om windmolens op zee aan te sluiten op het net, de nieuwe gevangenis in Dendermonde, het Uplace project in Machelen,... In totaal gaat het om een vijftigtal RUP's die het Hof ongrondwettig verklaarde. Met een zogenaamd 'Reparatiedecreet' wil het Vlaams parlement deze ongrondwettig verklaarde plannen nu herstellen.

De Raad van State bracht echter een negatief advies uit over dit Reparatiedecreet. De Raad is van mening dat er in de nieuwe procedure onvoldoende inspraak is voorzien voor burgers en verenigingen. Het publiek krijgt enkel de mogelijkheid om zich in een nieuw openbaar onderzoek uit te spreken over de inhoudstafel van het opnieuw op te maken MER, maar krijgt geen mogelijkheid om na te gaan of het nieuwe MER ook doorwerkt in het te herstellen ruimtelijk uitvoeringsplan. Bovendien gaat de Raad er niet mee akkoord dat RUP's in afwachting van deze procedure tijdelijk geldig worden verklaard. Het ziet er dan ook naar uit dat het Vlaams parlement zijn huiswerk zal moeten overdoen, rekening houdend met een volwaardige inspraakprocedure.

Erik Grietens

Voorstel Vlaams Parlement

~ Actueel ~

Aarhus in België

Het Verdrag van Aarhus is een internationaal milieuverdrag van de Verenigde Naties, dat voorziet in een aantal basisrechten voor burgers en milieuverenigingen, zoals het recht op openbaarheid en inzage van milieudocumenten, het recht op vroegtijdige inspraak bij plannen en projecten en het recht op een beroepsprocedure bij een rechtbank.

Alle verdragsstaten moeten tweejaarlijks een implementatierapport overmaken aan het verdragscomité. Daarin staat beschreven hoe het land de basisrechten uit het verdrag in eigen land toepast. België publiceerde onlangs dit rapport.

Daaruit blijkt dat openbaarheid van documenten bij ons goed geregeld is. Op vlak van vroegtijdige inspraak kan nog één en ander verbeterd worden. Toegang tot de rechtbank voor NGO's blijft echter een groot probleem. Nog al te vaak worden rechtszaken van milieuverenigingen afgewezen wegens een gebrek aan een 'persoonlijk' belang. Een belang waar een milieuvereniging voor strijdt, zoals bijvoorbeeld zuivere lucht, is per definitie geen persoonlijk belang, maar een collectief belang.

Nochtans voorziet het verdrag van Aarhus in een brede toegang tot de rechtbank voor milieuverenigingen. Hiervoor liggen al jaren wetsvoorstellen op tafel – die er trouwens kwamen na een klacht van Bond Beter Leefmilieu bij het verdragscomité – maar de behandeling daarvan is opnieuw uitgesteld en zal pas plaatsvinden als er een nieuwe federale regering is...

Erik Grietens

 [Meer info](#)

~ Actueel ~

Aankoop Biostoomcentrale legt fundamente knelpunten materialenbeleid bloot

Na wekenlang getouwtrek is deze week de kogel de kerk voor de biostoomcentrale van Electrawinds. Het Limburgse Bionerga heeft maar liefst 37.5 miljoen euro veil om de afvalverbrandingsinstallatie van het noodlijdende Electrawinds over te kopen, en haalde het daarmee onder meer van afvalgigant Indaver. Bionerga, dat via de holding NUHMA eigendom is van de Limburgse gemeenten, baat al een verbrandingsoven uit in Limburg en wordt door deze overname een belangrijke speler op de

afvalverbrandingsmarkt. Deze ontwikkeling toont aan wat Bond Beter Leefmilieu al langer aanklaagt: afval verbranden is in Vlaanderen een bijzonder winstgevende activiteit waarvoor vlot gegadigde investeerders gevonden worden; in tegenstelling tot de opwekking van hernieuwbare energie of recyclage van afval.

Dit maakt het onmogelijk om een gesloten kringlooeconomie te realiseren, nochtans de centrale doelstelling van het Vlaams Materialenprogramma. Door afvalverbranding te subsidiëren en kosten voor recyclage niet (voldoende) door te rekenen aan de producenten gaat de overheid in tegen de eigen principes van het duurzaam materialenbeleid. We roepen dan ook alle actoren in het Vlaams Materialenprogramma op om samen te werken aan een beleid dat de recyclage van afval economisch en juridisch interessanter maakt dan de verbranding ervan.

 [lees verder](#)

~ Actueel ~

Suburbs hebben veel grotere klimaatimpact dan steden

De universiteit van Berkeley in Californië heeft een interactieve kaart van de Verenigde Staten gemaakt, die de klimaatvoetafdruk van elke gemeente weergeeft. Wat onmiddellijk opvalt, is dat klimaatimpact van de Amerikaanse suburbs veel hoger ligt dan die van de steden. De klimaatafdruk van huishoudens in de binnenstad ligt 50% onder het gemiddelde van de VS. En hoewel er meer gezinnen in de Amerikaanse steden wonen, zijn huishoudens in de suburbs verantwoordelijk voor de helft van de totale klimaatimpact van de VS.

In het onderzoek werd rekening gehouden met de uitstoot van broeikasgassen door verkeer, energiegebruik, consumptie en voeding. De grotere klimaatvoetafdruk van de suburbs is in de eerste plaats een gevolg van het veel grotere autogebruik. De meeste suburbs zijn immers enkel met de auto bereikbaar. Een hoger energieverbruik in de veelal alleenstaande woningen komt op de tweede plaats.

Dit onderzoek is ook interessant voor Vlaanderen. Amerikaanse suburbs zijn immers sterk vergelijkbaar met Vlaamse verkavelingen: veel vrijstaande woningen, een lage dichtheid, volledig afgestemd op autoverkeer. Een gelijkaardige kaart voor Vlaanderen zou een goed hulpmiddel zijn om de omslag te maken naar een klimaatvriendelijke ruimtelijke ordening, met de nadruk op woonverdichting in de stads- en dorpskernen.

Erik Grietens

© Copyright BBL 2014

BBL2MEET

Op zoek naar een duurzame vergaderplek in Brussel?

 Wijzig uw abonnementsgegevens op bondbeterleefmilieu.be.